

Prima instanță: Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău
Judecător: Ghenadie Pavlic
Instanța de Apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecătorul: Boris Bîrcă
 Maria Moraru
 Mihail Ciugureanu

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E
S U P L I M E N T A R Ă

16 iulie 2014

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Ala Cobăneanu, Svetlana Novac
Oleg Sternioală și Vera Macinskaia

examinînd cererea privind emiterea unei decizii suplimentare înaintată de Dumitriu Valeriu în interesele Nadejdei Rîmbu,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Dumitriu Valeriu în interesele Nadejdei Rîmbu împotriva Ministerului Justiției al R. M. cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului,

A C O N S T A T A T :

La 10 ianuarie 2013, Dumitriu Valeriu în interesele Nadejdei Rîmbu a înaintat în instanța de judecată o acțiune împotriva Ministerului Justiției al R. M. cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului.

În motivarea acțiunii, a indicat că, la 22 iulie 2010, a înaintat la Judecătoria Centru, mun. Chișinău o cerere, prin care a solicitat înlocuirea părții cu succesorul ei în drepturi în procedura de executare și eliberarea titlului executoriu privind punerea spre executare a hotărârii judecătorești devenite și irevocabile. Prin încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 09 februarie 2011 a fost respinsă ca neîntemeiată.

A mai invocate reclamanta că, a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 09 februarie 2011, însă prin răspunsul Curții de Apel Chișinău nr. 650 din 03 decembrie 2012, a aflat că Curtea de Apel Chișinău se va expune asupra recursului împotriva încheierii recurate doar după examinarea recursului de către Curtea Supremă de Justiție depus împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 06 septembrie 2012.

Din răspunsul Judecătoriei Centru, mun. Chișinău nr. 61-K, recepționat la 22 decembrie 2012, este evident faptul că, dosarul nr. 2 - 6029/97 a fost expedit în adresa Curții de Apel Chișinău la 24 octombrie 2012, adică după 20 de luni de la depunerea recursului la Judecătoria Centru, mun. Chișinău.

Reclamanta a mai specificat că, pînă în prezent, fără a se dispune suspendarea procesului, recursul declarat nu a fost examinat conform procedurii stabilite de Codul procedură civilă.

Consideră exagerat termenul de examinare a prezentului litigiu, care nu se încadrează în noțiunea de termen rezonabil. Prin examinarea pricinii în afara termenului rezonabil, ei i s-a cauzat încălcarea dreptului la un proces echitabil, contrar art. 6 § 1 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încălcându-i-se la fel drepturile prevăzute la art. 8 și art. 13 din Convenție.

În opinia sa, prin prisma articolului 14 al Convenției, instanțele judecătorești naționale au rămas inactive o perioadă de timp îndelungată și anume începând cu 23 februarie 2011, când Judecătoria Centru, mun. Chișinău urma să expedieze cauza spre judecare la Curtea de Apel Chișinău, însă pînă în prezent nu s-a dispus judecarea cauzei, în fază de recurs și, prin urmare, consideră prezentă violarea articolului 13 al Convenției combinat cu articolul 6.

Solicită Dumitriu Valeriu în interesele Nadejdei Rîmbu constatarea violării art. 6 § 1 CEDO. Constatarea violării art. 13 al Convenției combinat cu articolul 6 § 1 CEDO. Încasarea sumei de 100 000 lei – cu titlu de prejudiciu moral și a sumei de 3000 lei – cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 05 aprilie 2013, acțiunea înaintată de Dumitriu Valeriu în interesele Nadejdei Rîmbu împotriva Ministerului Justiției al R. M. cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului, a fost respinsă integral.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 septembrie 2013, apelul declarat de Dumitriu Valeriu în interesele Nadejdei Rîmbu, a fost respins, fiind menținută hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 05 aprilie 2012.

Invocînd ilegalitatea acestei decizii, la 27 noiembrie 2013, Dumitriu Valeriu în interesele Nadejdei Rîmbu, a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărîrii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care acțiune să fie admisă.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 09 aprilie 2014, a fost admis recursul declarat de Dumitriu Valeriu în interesele Nadejdei Rîmbu. A fost casată decizia Curții de Apel Chișinău din 17 septembrie 2013 și hotărârea Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 05 aprilie 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Dumitriu Valeriu în interesele Nadejdei Rîmbu împotriva Ministerului Justiției al R. M. cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care a fost admisă parțial acțiunea înaintată de Dumitriu Valeriu în interesele Nadejdei Rîmbu împotriva Ministerului Justiției al R. M. cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului. S-a constatat încălcarea dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei civile. S-a dispus încasează din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor în beneficiul Nadejdei Rîmbu a sumei de 1000 lei – cu titlu de prejudiciu moral. În rest, acțiunea a fost respinsă.

La 24 aprilie 2014 Dumitriu Valeriu în interesele Nadejdei Rîmbu, a înaintat o cerere prin care a solicitat Curții Supreme de Justiție, emiterea unei decizii suplimentare prin care să fie elucidată problema încasării cheltuielilor pentru asistență juridică.

Solicită Dumitriu Valeriu în interesele Nadejdei Rîmbu încasarea din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor a sumei de 3000 lei – cu titlu de cheltuielilor pentru asistență juridică.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele expuse în cererea avocatului Dumitriu Valeriu, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit Curții Supreme de Justiție conchide că aceasta este întemeiată și urmează a fi admisă din următoarele considerente.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art. 250 alin. (1) lit. c) CPC, instanța care a pronunțat hotărârea poate, din oficiu sau la cererea participanților la proces, să emită o hotărâre suplimentară, dacă nu a rezolvată problema repartizării între părți a cheltuielilor de judecată ori a omis să se pronunțe asupra cererilor martorilor, experților, specialiștilor, interpreților sau reprezentanților cu privire la cheltuielile de judecată a căror compensare li se cuvine.

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a reitera prevederile art. 96 CPC, Care statuează expres că, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Cheltuielile menționate la alin. (1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat. În cazul în care partea care a câștigat procesul a beneficiat de asistență juridică calificată garantată de stat, plata cheltuielilor de acordare a asistenței juridice calificate revine părții care a pierdut procesul. Sumele

respective se transferă în contul oficiului teritorial al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată.

Astfel, pornind de la prevederile normelor enunțate mai sus în raport cu circumstanțele cauzei, Colegiul constată că prin decizia din 09 aprilie 2014, a fost admis recursul declarat de Dumitriu Valeriu în interesele Nadejdei Rîmbu. A fost casată decizia Curții de Apel Chișinău din 17 septembrie 2013 și hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 05 aprilie 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Dumitriu Valeriu în interesele Nadejdei Rîmbu împotriva Ministerului Justiției al R. M. cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care a fost admisă parțial acțiunea înaintată de Dumitriu Valeriu în interesele Nadejdei Rîmbu împotriva Ministerului Justiției al R. M. cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului. S-a constatat încălcarea dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei civile. S-a dispus încasează din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor în beneficiul Nadejdei Rîmbu a sumei de 1000 lei – cu titlu de prejudiciu moral. În rest, acțiunea a fost respinsă.

La adoptarea deciziei din 09 aprilie 2014, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a omis să soluționeze problema compensării cheltuielilor pentru asistență juridică suportate de reclamantul-recurent în procesul judecării pricinii.

În acest context, Colegiul consideră că partea care a pierdut procesul, în speță Ministerului Justiției al R. M., urmează să plătească, părții care au avut câștig de cauză - Nadejda Rîmbu, cheltuielile legate de acordarea asistenței juridice de către avocatul Dumitriu Valeriu.

Astfel, actele pricinii atestă faptul că, Nadejda Rîmbu a achitat avocatului Dumitriu Valeriu suma de 3000 lei pentru servicii juridice (f.d. 11).

Însă, în principiu, la stabilirea volumului și costului serviciilor de asistență juridică, se vor lua în considerație prevederile Recomandării Baroului Avocaților din Republica Moldova privind quantumul onorariilor percepute în diverse categorii de cauze, aprobată la 29 decembrie 2005.

În această ordine de idei, Colegiul relevă jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care, fiind confruntată cu soluționarea cauzelor Boicenco vs. Moldova și SRL “Oferta Plus” vs. Moldova, a rambursat societăților reclamante cheltuielile pentru asistența juridică, notînd caracterul real, necesar și rezonabil al sumelor solicitate prin raportare la complexitatea cauzei și aportul considerabil al avocaților.

Totodată, Înalta Curte a mai statuat că nu ține de competența sa de a se expune asupra acordului cu privire la onorarii. În conformitate cu jurisprudența sa, ea urmează să stabilească dacă costurile și cheltuielile au fost necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime (Amihalachioaie c. Moldovei).

Astfel, prin prisma celor menționate, instanța de recurs consideră că Ministerului Justiției al R. M. urmează să compenseze Nadejdei Rîmbu 3000 lei – cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică.

În temeiul celor expuse, conducându-se de prevederile art. art. 94, 96, 250 CPC, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Se admite cererea înaintată de Dumitriu Valeriu în interesele Nadejdei Rîmbu privind emiterea unei decizii suplimentare, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Dumitriu Valeriu în interesele Nadejdei Rîmbu împotriva Ministerului Justiției al R. M. cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului.

Se încasează din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor în beneficiul Nadejdei Rîmbu suma de 3000 lei – cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică.

Decizia este irevocabilă din momentul pronunțării.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Svetlana Novac

Oleg Sternioală

Vera Macinskaia